

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐH KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

DƯƠNG THÀNH QUẢNG

**TÁC ĐỘNG CỦA QUÂN ĐỘI LÀM KINH TẾ
ĐẾN THU NHẬP CỦA ĐỒNG BÀO KHU VỰC BIÊN GIỚI
Ở HAI TỈNH CAO BẰNG VÀ LẠNG SƠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

THÁI NGUYÊN - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐH KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

DƯƠNG THÀNH QUẢNG

**TÁC ĐỘNG CỦA QUÂN ĐỘI LÀM KINH TẾ
ĐẾN THU NHẬP CỦA ĐỒNG BÀO KHU VỰC BIÊN GIỚI
Ở HAI TỈNH CAO BẰNG VÀ LẠNG SƠN**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS. DƯƠNG VĂN HIỀU

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả đã nêu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực và chưa được dùng để bảo vệ một học vị nào khác. Mọi sự giúp đỡ cho việc hoàn thành luận văn đều đã được cảm ơn. Các thông tin, trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc./.

Thái Nguyên, ngày tháng 3 năm 2014
Tác giả luận văn

Dương Thành Quảng

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: "*Tác động của Quân đội làm kinh tế đến thu nhập của đồng bào khu vực biên giới ở hai tỉnh Cao Bằng và Lạng Sơn*", tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Quản lý Đào tạo sau Đại học, các khoa, phòng của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn **TS. Dương Văn Hiếu**

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến quý báu của các nhà khoa học, các thầy, cô giáo trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại các địa điểm nghiên cứu, tôi xin chân thành cảm ơn các bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã tạo điều kiện mọi mặt để tôi hoàn thành nghiên cứu này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Thái Nguyên, ngày tháng 3 năm 2014
Tác giả luận văn

Dương Thành Quảng

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các từ viết tắt.....	vii
Danh mục các bảng	viii
Danh mục các biểu đồ	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	3
4. Bố cục của đề tài	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ TÁC ĐỘNG CỦA QUÂN ĐỘI LÀM KINH TẾ ĐẾN THU NHẬP CỦA ĐỒNG BÀO KHU VỰC BIÊN GIỚI.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về tác động của quân đội làm kinh tế đến thu nhập của đồng khu vực biên giới.....	5
1.1.1. Một số khái niệm.....	5
1.1.2. Quan điểm cơ bản về quốc phòng kết hợp với phát triển kinh tế ở nước ta	7
1.1.3. Vai trò của mối quan hệ quốc phòng với phát triển kinh tế.....	11
1.1.4. Nội dung nghiên cứu tác động của quân đội làm kinh tế đến thu nhập của đồng bào khu vực biên giới	12
1.1.5. Nhân tố tác động tới kinh tế kết hợp với quốc phòng.....	15
1.2. Cơ sở thực tiễn về tác động của quân đội làm kinh tế đến thu nhập của người dân	19

1.2.1. Quốc phòng kết hợp với kinh tế của một số quốc gia.....	19
1.2.2. Quốc phòng kết hợp với kinh tế ở Việt Nam.....	21
1.2.3. Đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về kinh tế kết hợp với quốc phòng - an ninh	26
1.3. Một số vấn đề lý luận thực tiễn kinh tế kết hợp với quốc phòng trong tình hình mới. Sự hình thành, vai trò chức năng, mục tiêu, nhiệm vụ và cơ chế hoạt động của Đoàn kinh tế - quốc phòng.....	29
1.3.1. Một số vấn đề lý luận, thực tiễn kết hợp kinh tế với quốc phòng - an ninh trong tình hình mới.....	29
1.3.2. Sự hình thành, vai trò, chức năng, mục tiêu, nhiệm vụ và cơ chế hoạt động của các đoàn kinh tế - quốc phòng.....	30
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	36
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	36
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	36
2.2.1. Chọn điểm nghiên cứu và chọn mẫu nghiên cứu.....	36
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	38
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	39
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	41
2.3.1. Yêu cầu của các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả kinh tế	41
2.3.2. Hệ thống các chỉ tiêu đánh giá thu nhập của hộ nông dân	41
2.3.3. Hệ thống các chỉ tiêu đánh giá kết quả hoạt động sản xuất.....	41
2.3.4. Các chỉ tiêu phản ánh về hiệu quả/ 1 lao động	42
2.3.5. Các chỉ tiêu phản ánh hiệu quả sản xuất/ 1ha	43
2.3.6. Các chỉ tiêu phản ánh hiệu quả của vốn đầu tư (IC).....	43
2.3.7. Các chỉ tiêu phản ánh kết quả sản xuất kinh doanh của các hộ	43

Chương 3: TÁC ĐỘNG CỦA QUÂN ĐỘI LÀM KINH TẾ ĐẾN THU NHẬP CỦA ĐỒNG BÀO KHU VỰC BIÊN GIỚI Ở HAI TỈNH CAO BẰNG VÀ LẠNG SƠN.....	44
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	44
3.1.1. Đặc điểm địa bàn đoàn kinh tế quốc phòng 338 Quân khu 1	44
3.1.2. Đặc điểm địa bàn đoàn kinh tế quốc phòng 799 Quân khu 1	44
3.2. Tác động của quân đội làm kinh tế đến thu nhập của đồng bào khu vực biên giới hai tỉnh Cao Bằng và Lạng Sơn	46
3.3. Đánh giá chung về tác động đến mối quan hệ của quân đội với sự phát triển kinh tế của đồng bào khu vực biên giới.....	69
Chương 4: ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO THU NHẬP CỦA ĐỒNG BÀO KHU VỰC BIÊN GIỚI Ở HAI TỈNH CAO BẰNG VÀ LẠNG SƠN.....	74
4.1. Định hướng nâng cao thu nhập của đồng bào khu vực biên giới ở hai tỉnh Cao Bằng và Lạng Sơn	74
4.1.1. Xây dựng, phát triển các đoàn kinh tế - quốc phòng trước hết là trách nhiệm toàn thể của cả hệ thống chính trị và cộng đồng các dân tộc trên địa bàn trong đó quân đội là lực lượng nòng cốt.....	74
4.1.2. Quá trình xây dựng đoàn kinh tế - quốc phòng luôn luôn phải đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp, thường xuyên của Thường vụ Đảng ủy Bộ Tư lệnh Quân khu, dưới sự hướng dẫn của các cơ quan chuyên môn cấp trên....	76
4.1.3. Lấy nhiệm vụ giữ vững ổn định chính trị, củng cố quốc phòng - an ninh và hiệu quả kinh tế - xã hội trên địa bàn làm mục tiêu phấn đấu và thước đo đánh giá hiệu quả của đoàn kinh tế - quốc phòng.....	76
4.2. Giải pháp nâng cao thu nhập của đồng bào khu vực biên giới ở hai tỉnh Cao Bằng và Lạng Sơn	77

4.2.1. Quán triệt sâu sắc quan điểm xây dựng đoàn kinh tế - quốc phòng theo Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc.....	77
4.2.2. Hoàn thiện cơ chế quản lý, chính sách đối với đoàn kinh tế - quốc phòng	80
4.2.3. Kiện toàn tổ chức, biên chế, trang bị kỹ thuật các Đoàn kinh tế - quốc phòng	85
4.2.4. Tiếp tục chăm lo xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong sạch vững mạnh, đơn vị vững mạnh toàn diện trong các Đoàn kinh tế - quốc phòng.....	86
4.2.5. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng và hiệu lực quản lý của Nhà nước đối với các đoàn kinh tế - quốc phòng	87
4.2.6. Khuyến khích các thành phần kinh tế tích cực tham gia vào việc xây dựng đoàn KT-QP QK1	88
4.2.7. Quy hoạch các đoàn kinh tế quốc phòng	88
4.3. Kiến nghị	89
KẾT LUẬN	90
TÀI LIỆU THAM KHẢO	91
PHỤ LỤC	92

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BCHTU	: Ban chấp hành trung ương
BQLDA	: Ban quản lý dự án
KT - QP	: Kinh tế - Quốc phòng
KT - XH	: Kinh tế - Xã hội
QK	: Quân khu
QP - AN	: Quốc phòng - An ninh
SSCĐ	: Sẵn sàng chiến đấu
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
TTCN	: Tiểu thủ công nghiệp

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Phân hộ điều tra từ đến năm 2010 (tiêu chí cũ).....	37
Bảng 2.2. Phân hộ điều tra từ 2011 - 2012 (theo tiêu chí mới).....	37
Bảng 3.1. Nguồn lực chủ yếu của các hộ nông dân trước và sau khi có Đoàn kinh tế quốc phòng QK1	49
Bảng 3.2. Kết quả xây dựng đường giao thông nông thôn liên xã, liên thôn bản.....	51
Bảng 3.3. Kết quả xây dựng công trình thủy lợi cải tạo đồng ruộng.....	54
Bảng 3.4. Kết quả xây dựng bản biên giới.....	55
Bảng 3.5. Kết quả tổ chức lớp tập huấn, cung cấp dịch vụ đầu vào hỗ trợ sản xuất	57
Bảng 3.6. Tài sản chủ yếu của các hộ nông dân trước và sau khi có Đoàn kinh tế quốc phòng QK1	58
Bảng 3.7. Biến động thu nhập và chi phí sản xuất nông nghiệp bình quân của hộ nông dân do tác động của Đoàn KTQP.....	60
Bảng 3.8. Tác động của Đoàn KTQP đến hoạt động phi nông nghiệp.....	61
Bảng 3.9. Đánh giá hiệu quả SXKD của hộ trước và sau khi có Đoàn KTQP.....	63
Bảng 3.10. Mô tả tên biến sử dụng trong mô hình trong mô hình hàm CD ...	65
Bảng 3.11. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng tới thu nhập hỗn hợp của các hộ nông dân trước khi có Đoàn KTQP	67
Bảng 3.12. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng tới thu nhập của các hộ nông dân sau khi có Đoàn KTQP	68